

USIKRE KARRIEREPERSPEKTIVER FOR UNGE UNIVERSITETSFORSKERE

44 pct. af adjunkterne på de danske universiteter er usikre på deres fremtidige karriere. Og mere end hver tiende adjunkt mener, at job uden for forskningsverdenen er mere attraktive. Det viser ny undersøgelse fra Tænkertanken DEA.

Tænketanken DEA har gennemført en landsdækkende undersøgelse blandt 12.441 universitetsforskere og ph.d'er fra syv ud af Danmarks otte universiteter.

Forskerne har blandt andet svaret på, om de forventer at være ansat i forskningsverdenen om 5 år.

Her viser undersøgelsen, at mere end hver anden postdoc'er¹ – forståeligt nok – er usikker på, om de på sigt kan finansiere deres karriere som forsker, og om de kan opnå en passende stilling. Efter ph.d.-uddannelsen hopper mange af postdoc'erne fra den ene 1-2-årige kontrakt til den anden i håbet om at komme gennem nåleøjet til den fast videnskabelige stab som adjunkt.

Overraskende viser undersøgelsen, at en stor andel af de adjunkter, som er kommet gennem nåleøjet, fortsat er usikre på eller ligefrem skeptiske overfor deres karriereudsigter i forskningsverdenen.

Når over 85 pct. af postdoc'erne og 70 pct. af adjunkterne fra DEAs undersøgelse er under 40 år, er der meget, der tyder på, at universiteterne står overfor en stor opgave, hvis de vil fastholde talentmassen blandt især de unge forskere.

De samlede resultater fra DEAs surveyundersøgelse offentliggøres på konferencen "[Dansk forskning anno 2030: Er vi stadig i verdensklasse?](#)" den 30. september og publiceres i en endelig rapport ultimo oktober. Surveyundersøgelsen er finansieret af DEA og Styrelsen for Forskning og Innovation.

¹ Personer med ph.d. i tidsbegrænset forskerstilling, som ikke er del af den faste videnskabelige stab

Bagom om undersøgelsen

Resultaterne i dette notat er en del af en stor spørgeskemaundersøgelse med fokus på universitetsforskernes samarbejde med det omgivende samfund. Undersøgelsen er gennemført blandt 12.441 universitetsforskere og ph.d'er fra på syv ud af Danmarks otte universiteter. 3.272 forskere besvarede spørgeskemaundersøgelsen og bragte svarprocenten op på 26 pct. SDU ønskede ikke at deltage i undersøgelsen.

Spørgeskemaundersøgelsen beror på selvrapporterede data om fuldtidsansatte forskeres oplevelse af omfanget af samarbejde og videndeling samt motivationer, barrierer og oplevede effekter af samarbejdet med erhvervslivet og andre offentlige institutioner.

Der er naturligvis begrænsninger forbundet med selvrapporteret data, fx potentielle upræcise målinger, som kan opstå på grund af unøjagtig hukommelse og forskellige tolkninger af spørgsmålene i skemaet.

Ikke desto mindre bidrager de selvrapporterede data med et unikt perspektiv på erfaringer og oplevelser, som former den enkelte forskers vilje til at samarbejde med omverdenen.

Mange adjunkter usikre på fremtidige karriereveje

Til trods for, at adjunkter efter hård konkurrence har kvalificeret sig til en fastansættelse blandt universitetets faste videnskabelige stab, så angiver 44 pct. af dem, at de er usikre på, om de i fremtiden kan sikre finansiering og passende stillinger i deres videre forskerkarriere (jf. tabel 1).

13 pct. af adjunkterne mener ligefrem, at der er mere attraktive jobs at hente uden for forskningsverdenen.

Tabel 1 Forventer du fortsat at være ansat i forskningsverdenen om fem år?

	Ja	Usikker på finansiering og/eller passende stilling	Ikke-akademiske job mere attraktive	Nej	Total
Ph.D. stipendiat	15 pct.	39 pct.	31 pct.	11 pct.	100 pct. (697)
Postdoc	18 pct.	53 pct.	18 pct.	9 pct.	100 pct. (459)
Adjunkt	36 pct.	44 pct.	13 pct.	2 pct.	100 pct. (329)
Lektor	62 pct.	15 pct.	9 pct.	9 pct.	100 pct. (1.073)
Professor	72 pct.	4 pct.	4 pct.	13 pct.	100 pct. (535)
Total	44 pct.	27 pct.	15 pct.	9 pct.	100 pct. (3.093)

Kilde: DEA (2014). Survey af universitetsforskernes samarbejde med det omgivende samfund.

Note: På spørgsmålet i tabellens titel var svarmulighederne a) "ja", b) "Det håber jeg, men jeg er ikke sikker på, om jeg kan sikre den nødvendige finansiering og/eller en passende stilling", c) "Jeg overvejer det, men tror at et ikke-akademisk job er mere attraktivt end at blive i forskningsverdenen, og d) "nej".

Som en af forskerne fra undersøgelsen udtrykker det: *"De korte, midlertidige kontraktforhold, de lange ansøgningsrunder i fondsmidler og den deraf afledte usikkerhed i ens jobsituation og indkomstgrundlag gør, at jeg kraftigt overvejer, om jeg synes, det er det værd, selvom organisationen meget gerne ser mig blive, og jeg publicerer nok."*

Næsten hver fjerde lektor stadig usikker eller skeptisk

Det er tilsvarende bemærkelsesværdigt, at 14 pct. af lektorerne er usikre på, om de kan sikre finansiering eller passende stillinger i deres videre universitetskarriere (jf. tabel 1). Her er tale om forskere, der har investeret en betydelig del af deres karriereliv på at specialisere sig inden for et relativt snævert forskningsfelt på universitetet.

9 pct. af lektorerne mener, at stillinger uden for universiteterne er mere attraktive end at blive i forskningsverdenen.

Flest forskere forventer at blive på AU og CBS

Ser man på forskerne mellem de enkelte universiteter, så viser undersøgelsen, at AU og CBS har den største andel af forskere, der ser sig selv blive i forskningsverdenen. Det gælder 52 pct. af forskerne begge steder (jf. tabel 2)

Der er ikke de store udsving i forskernes syn på deres fremtid på tværs af fagdiscipliner.

Tabel 2 Forskeres forventninger til deres fremtidige universitetskarriere på de forskellige universiteter

	Ja	Usikker på finansiering	Ikke-akademiske job mere attraktive	Nej	Total
AAU	43 pct.	28 pct.	15 pct.	7 pct.	100 pct. (473)
AU	52 pct.	23 pct.	10 pct.	11 pct.	100 pct. (639)
CBS	52 pct.	17 pct.	13 pct.	8 pct.	100 pct. (172)
DTU	36 pct.	27 pct.	22 pct.	11 pct.	100 pct. (589)
ITU	85 pct.	-	-	-	100 pct. (26)
KU	40 pct.	32 pct.	15 pct.	8 pct.	100 pct. (1.079)
RUC	46 pct.	24 pct.	9 pct.	14 pct.	100 pct. (160)
Total	44 pct.	27 pct.	15 pct.	9 pct.	100 pct. (3.138)

Kilde: DEA (2014). Survey af universitetsforskernes samarbejde med det omgivende samfund.

Note: Værdier med mindre end fem observationer er udeladt fra tabellen.

Fastholdelse af unge talenter

DEAs undersøgelse peger på, at der er behov for større fokus på at sikre i særdeleshed de unge forskeres ansættelsesvilkår med længere perspektiver og klare karriereveje, hvis ikke universiteterne vil risikere at spilde talentmassen.

Hvorvidt forskningsverdenen er attraktiv nok for lovende, yngre forskere er et blandt flere centrale spørgsmål, som DEA sætter fokus på, når vi den 30. september inviterer forskningsråd, universiteter og forskere til debat om, hvordan vi sikrer de bedst mulige vilkår for dansk forskning i fremtiden.

Læs mere om konferencen: [Dansk forskning anno 2030: Er vi stadig i verdensklasse?](#)

For yderligere information kontakt:

Analysechef
Maria Theresa Norn
Mob: +45 2112 6864
mtn@dea.nu

Seniorrådgiver
Jeppe Wohler
Mob: +45 4015 9059
jw@dea.nu